

Populariteit fruit houdt bo

Appels plukken in je eigen tuintje en zelf jam of andere fruitcreaties maken: het is de laatste jaren razend populair onder consumenten. De vraag naar vruchtbomen neemt daardoor toe, merken ook Carmen Vissers en Mathieu Linders van Boomkwekerij 'De Maas' uit Blitterswijk. Het is voor hen een welkome impuls. Behalve vruchtbomen telen de ondernemers laanbomen, een markt die momenteel juist onder druk staat.

Tekst en foto's: Jeannet Pennings

Eind februari bezoeken we Vissers & Linders vof Boomkwekerij 'De Maas' in het Limburgse Blitterswijk. Na een aantal weken met relatief zacht weer komt de voorjaarsdrukte op de kwekerij voorzichtig op gang. Buiten wordt er gewerkt aan het snoeien van de bomen en in de schuren is het personeel bezig met het snoeien van de spullen – het uitgangsmateriaal van de laanbomen – en het enten van de vruchtbomen. Het is een van de drukste periodes van het jaar voor Carmen Vissers en haar partner Mathieu Linders. Niet alleen vanwege het onderhoud- en vermeerderingswerk, ook het afleverseizoen komt weer op gang. "Dat is altijd afhankelijk van het weer", vertelt Carmen. "Maar zolang het winterse weer uitblijft, zijn september, oktober en maart de voornaamste aflevermaanden. Het najaar en voorjaar zijn de perioden dat mensen in hun tuin aan het werk gaan. Onze fruitbomen zijn bestemd voor de particuliere markt en vinden voornamelijk hun weg via tuincentra."

OUDE RASSEN

Het huidige Boomkwekerij 'De Maas' is het levenswerk van drie generaties. De opa van Carmen begon met van alles wat, zoals zij het zelf omschrijft. "Mijn vader Sraar is in de bomen verder gegaan, waaronder coniferen. We hebben door de jaren heen van alles gehad en ook fruit geteeld. Uiteindelijk hebben we ons toegelegd op de productie van vrucht- en laanbomen. Van beide gewassen telen we zo'n zes hectare." Vader Sraar is afgelopen december helaas komen te overlijden. Carmen en Mathieu waren op dat moment al verantwoordelijk voor de zaak. "Maar er valt wel een hoop ervaring weg," geeft Carmen toe. "Hij kwam hier nog zeer regelmatig." Toch weten de ondernemers met hun passie voor het vak de kwekerij goed draaiende te houden. Met behulp van negen man vast personeel wordt een breed sortiment geteeld. De vruchtbomenteelt betreft in hoofdlijnen appel, peer, pruim en kers met een specialisatie in aparte en oude rassen. Als voorbeeld noemt Carmen de Notarisappel en sterappel. "Met een groot en divers sortiment

Mathieu en Carmen: 'Aparte en oude rassen bieden to

proberen we ons te onderscheiden van andere kwekerijen."

De vruchtbomenproductie betreft hoogstammen, halfstammen en struiken. Deze worden vaak rechtstreeks aan tuincentra geleverd. Daarnaast is een deel bestemd voor de pakkethandel. Carmen benadrukt dat zij zich richten op de particuliere markt. "De plukmarkt hebben we ook wel bediend, maar je kunt niet alles tegelijk. Op een gegeven moment moet je keuzes maken. De fruitpluk is een hele andere markt, waar het om veel grotere aantallen gaat. Daar is ons bedrijf niet op ingericht. Bovendien staat deze markt continue onder druk. De particuliere markt daarentegen trekt de laatste jaren aan. Mensen met tuintjes willen steeds vaker zelf fruit oogsten. In tijdschriften zie je dat terug; overal staan voorbeelden van wat je met fruit kunt doen. Het is fijn dat de vraag naar vruchtbomen hierdoor positief beïnvloed wordt. We hebben ook tijden gekend dat we de bomen bij gebrek aan vraag moesten verbranden. Een situatie die we nu in de laanbomen zien. De woningbouw en veel projecten liggen stil, dus is groen wel het laatste waar gemeenten aan beginnen."

LAANBOMEN

Deze crisis is volgens Carmen merkbaar aan de lage prijzen en de aantallen die achterblijven. "We werken veel met vaste afnemers, maar ook

Binnen is het personeel bezig met het snoeien en enten van het uitgangsmateriaal

Bomkwekerij in balans

begevoegde waarde'

zij doen minder. Onze laanbomen gaan naar gemeenten, hoofdzakelijk in Duitsland. Daarnaast wordt een deel geëxporteerd en dat levert soms leuke bestemmingen op. Zo is de Champs-Élysées in Parijs aangekleed met bomen van onze kwekerij." De hoofdteelten uit Vissers & Linders laanbomenassortiment zijn eiken, kastanjes, essen, lindebomen en (dak)platanen. De bomen worden gekweekt tot een stamomtrek van 25 tot 30 centimeter. "Soms 30 tot 35", zegt Carmen. "Maar niet groter; daar is ons machinepark niet voor uitgerust. Aan het einde van het seizoen bepalen we welke percelen leeg gaan.

Bomen die dan nog niet verkocht zijn, worden vernietigd. Natuurlijk is dat pijnlijk, je hebt er vijf jaar in geïnvesteerd, maar het is beter voor de markt om ze te verbranden dan ze tegen spotprijzen te verkopen."

.....
'Een boom moet
kaarsrecht zijn, anders
is hij niets waard'
.....

Vissers & Linders koopt voor de laanbomen twee tot drie jaar oude spillen aan. Deze komen vanaf februari binnen, waarna ze in de loods worden gesnoeid en later in de volle grond uitgeplant. Dat gebeurt op een onderlinge afstand van doorgaans 1.40 meter. De bomen worden niet meer verplant, alleen nog ondersneden om een goed vertakt wortelstelsel te creëren. Zodra de geplante spil 's zomers vast staat in de grond wordt er een stok bij gezet. "Een verkoopbare boom moet kaarsrecht zijn, daarom is goed uitgangsmateriaal heel belangrijk en krijgt iedere boom op onze kwekerij optimale aandacht. We hebben een relatief klein bedrijf, waardoor we ons te veel uitval niet kunnen permitteren." Als het aanbindwerk - het vastbinden van de boom aan de stok - klaar is, wordt er tussen de bomenrijen gras gezaaid ter bescherming tegen onkruid en het vasthouden van vocht in de grond. Bovendien ziet het er fraai uit en kun je er goed op werken. Na drie jaar worden de eerst laanbomen (maten 14-16 of 16-18) er tussenuit gerooid. "De laatste jaren zien we de vraag naar de kleine, en dus goedkopere, maten toenemen. Daar spelen we op in door de onderlinge plantafstand te verkleinen."

DUOFRUIT

De productie van de vruchtbomen steekt anders in elkaar. Deze worden vermeerderd door middel van enten of oculeren. "Voor een groot deel van de vruchtbomen, de appelrasen, kweken we de onderstammen zelf", vertelt Carmen. "Hiervoor gebruiken we moerplanten waar scheuten - de onderstammen - aan groeien. Op de onderstam bevestigen we de ent. Dit is gecertificeerd materiaal, grotendeels afkomstig van de Naktuinbouw. Het enten gebeurt 's winters in de schuur. In maart worden de onderstammen geplant in de volle grond en in de loop van het jaar komt ook hier een stok bij te staan. In het voorjaar worden de vruchtbomen terug gesnoeid en na twee jaar worden ze gerooid en gaan het pad af. Voor de hoogstammen geldt een productieperiode van drie jaar."

VORSTSCHADE

Eén van de specialiteiten van Carmen en Mathieu, en waar het bedrijf al 40 jaar ervaring in heeft, zijn de duofruitbomen. Het betekent dat er twee verschillende fruitsoorten op één onderstam geteeld worden, zoals een donkere en een lichte kers of een rode en gele appel. Deze bomen worden 's zomers geoculeerd, allemaal handwerk. "Hiervoor doen we veel proeven om te kijken welke soorten goed met elkaar groeien." De bomen worden allemaal op pachtgronden geteeld, relatief dicht bij de kwekerij in Blitterswijk. "Verse grond is een voorwaarde voor het slagen van ons product. Verder ben je grotendeels afhankelijk van het weer. Nu valt het mee, maar we hebben voorgaande jaren flinke vorstschade gehad. Afgelopen zomer gooide de storm nog roet in het eten, waardoor flink wat laanbomen zijn omgewaaid. Het zijn de risico's die erbij horen. Je werkt met een natuurproduct."

